

**Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät 21.-23.11.2013
-Musiikki vaikuttaa, kasvattaa – ja yhdistää!**

**Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry.
Petri Aarnio
6.2.2014**

SISÄLLYS

1. Taustaa	3
2. Tehtävän asettelu	3
3. Lähtökohdat hankkeen toteutukselle	4
3.1. FiSME:n tilanne	4
3.2. Heikkoudet ja uhkat	4
3.3. Vahvuudet ja mahdollisuudet	4
3.4. Lähtökohtien määrittely	5
4. Päämäärien asettelu ja verkostotapaamiset	5
5. Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät syntyvät	6
5.1. Alkuun	6
5.2. Tapahtuman rakenne	7
5.3. Tilat ja talouden paineet	7
6. Tapahtuman toteutus	8
6.1. Ohjelmarunko	8
6.1.1. Musiikki vaikuttaa	9
6.1.2. Musiikki kasvattaa	9
6.1.3. Musiikki yhdistää	11
6.2. Markkinointi ja tiedotus	13
6.3. Kumppanuuksia	13
6.4. Vain olennainen on tärkeää	13
7. Yhteenveto	14
8. Johtopäätökset	15

LIITTEET

- Liite 1: Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry: Esittely
- Liite 2: Muistio. Ensimmäinen verkostotapaaminen 4.10.2011
- Liite 3: Valmis ohjelma
- Liite 4: Tiedote 11.11.2013
- Liite 5: Palautteet; 5a. kysely, 5b. koonti
- Liite 6: Toimintasuunnitelma vuodelle 2014

1. Taustaa

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry:n aseman ja tehtävien uudelleen arviointi oli väistämätöntä puheenjohtajakauteni alkaessa 10.5.2011. Yhteys emojärjestöön International Society of Music Education (ISME) oli edelleen tiivis ja suomalaisedustus sen komissioissa on voimakas, mutta seuran asema Suomessa oli muuttunut. Yhdistyksen asema ei ollut hahmottunut uudelleen sen jälkeen, kun sen yksinoikeus valita Suomen edustajat ISME:n kansainvälisiin kongresseihin oli lakannut.

Päätettiin aloittaa strategia työ, jonka tarkoituksena oli tarkistaa yhdistyksen peruseriaatteen, toiminta ja tärkeimmät toiminnan tavoitteet. Todettiin, että seuran toimintatavat Suomessa oli määriteltävä uudelleen. Yhdistyksen strategia työ jatkuu edelleen. (Liite 1: Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry:n esittely, <http://fisme.fi/toiminta>)

2. Tehtävän asettelu

Musiikkikasvatuksen kentän yhteyksien luominen ja vahvistaminen Suomessa nousi FiSME:n strategian tärkeimmäksi tehtäväksi kotimaassa.

Sanaa musiikkikasvatus käytän tässä raportissa hyvin laajassa merkityksessä. Se kattaa kaiken musiikkikasvatuksen ja koulutuksen kaikilla koulutusasteilla sekä myös ohjatun musiikkitoiminnan säännöllisessä harrastamisessa, kuten seurakunnissa ja eri musiikin harrastajayhdistyksissä, esimerkiksi SULASOLissa.

Valtiontalouden tilanne ja sen seuraukset musiikkikasvatukseen Suomessa, mm. ammattikorkeakoulujen koulutuksen voimakkaat supistukset sekä valtionosuuksien jäädyttämiset taiteen perusopetuksessa ja tuntikehysten niukentamisen aiheuttama epävarmuus peruskoulujen ja lukion musiikinopetuksessa, lisäävät halukkuutta yhteistyöhön ja yhteisen edun ajamiseen kentällä.

Syntyi näkemys siitä, että koko musiikkikasvatuskenttää yhdistää parhaiten tapahtuma, jossa kaikki halukkaat tahot voisivat esitellä sekä osaamistaan että tällä hetkellä kiinnostavimpia pedagogisia virtauksia.

FiSME:n hallitus päätti kokouksessaan 26.8.2011 järjestää ensimmäiset Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät 21.-23.11.2013. Kun päätös tehtiin, tärkein asia oli päivämäärän asettaminen, sillä mitään varmuutta tai takuuta päivien sisällölle, muodolle tai toteuttamiselle ei ollut. ISME:n konferenssit järjestetään parillisina vuosina, joten yhtenä perusteena syksyn 2013 asettamiselle oli vuorottelu ISME:n konferenssien kanssa.

3. Lähtökohdat hankkeen toteutukselle

3.1. FiSME:n tilanne

Vuonna 2011 Opetus- ja kulttuuriministeriön vuosiavustus Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry:lle oli ollut 5.000 € ja vuonna 2012 4.000 €. Vuoden 2013 toiminta-avustus oli laskenut 3.800 euroon.

Yhdistyksen sihteeri-taloudenhoitaja oli irtisanoutunut keväällä 2011 ja seuran hallitus päätti, että seuran toiminta hoidetaan vastedes talkootyönä. Seura ei maksa palkkioita puheenjohtajalle, sihteerille tai muille luottamushenkilöille. Matkoja korvataan harkiten ja kokoukset pidetään videoneuvotteluin, joissa kokouspaikkoina ovat Helsinki, Jyväskylä, Tampere ja Oulu.

Kuinka seura aikoi selviytyä valtakunnallisen mittakaavan hankkeesta ilman mahdollisuutta omaan taloudelliseen panokseen? Tapahtuman järjestämistä tarjottiin myös Suomen musiikkineuvostolle (FMC), mutta sen taloudelliset mahdollisuudet olivat jopa heikommät. Musiikkineuvostolla ei ollut halukkuutta osallistua tapahtumaan edes osajärjestäjänä.

3.2. Heikkoudet ja uhkat

Haasteiksi osoittautuivat kentän epäyhtenäisyys, hyvin erikokoiset ja eri tavoin järjestäytyneet toimijat, niiden taloudelliset resurssit ja väistämätön eriarvoisuus taloudellisen panostuksen määrässä.

Tavoitteena oli saada eri tahot tekemään yhdessä jotain, mitä kukaan ei voi saavuttaa yksinään.

3.3. Vahvuudet ja mahdollisuudet

Musiikkikasvatuksen kentällä oli syntynyt tarve yhteiselle keskustelufoorumille eikä Musiikkineuvosto pystynyt täyttämään sitä. Eri tahot olivat kiinnostuneita ja halukkaita tekemään talkoilla ja osallistumaan jotenkin tapahtumaan, jos sellainen järjestettäisiin.

Todettiin myös, että Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry:n hallituksessa on niin kattava edustus musiikkikasvatuskenttää, että käytännöllisesti katsoen koko kentän mukaan saaminen katsottiin mahdolliseksi.

FiSME:n hallituksen kokoonpano:

Puheenjohtaja:

- Petri Aarnio

Kausi 2012-2014:

- Sanna-Mari Nenonen (VaMO) / Laura Koskelo (VaMO,pj)
- Lauri Väkevä (SibA) / Marja Ervasti (Oulun yliopisto)
- Timo Kovanen (KMO, pj) / Maiju Kopra (IMC, nuorisoedustaja)
- Jukka Louhivuori (JyU, vpj) / Leif Nystén (SML, pj)

Kausi 2013- 2015

- Markku Kaikkonen (Resonaari) / Tuulikki Laes
- Pekka Toivanen (JyU) / Kaija Huhtanen
- Matti Ruippo (TAMK) / Maaria Manner (Sulasol,pj)
- Mirja Kopra (SMOL, pj)/ Tuire Arpalahti (SMOL)

3.4. Lähtökohtien määrittely

Oli ratkaistava hyvin erilaisien kohderyhmien ja sisältöjen yhteensovittaminen siten, että kentällä toimivan järjestön tai yhdistyksen, mutta myös sillä työskentelevän yksittäisen henkilön olisi helppo lähteä mukaan toteutuksen suunnitteluun tai osallistumaan.

FiSME:n asettama tavoite oli olemassa, mutta miksi koko kenttä kiinnostuisi tapahtumasta? Pystyisikö FiSME konkretisoimaan kentän kokoontumistarpeen niin selkeästi, että tapahtuman järjestämisestä tulisi totta? Selvitettävänä oli myös, kenelle, mitä, missä ja miten itseasiassa olimmekaan järjestämässä.

4. Päämäärien asettelu ja verkostotapaamiset

FiSME:n hallitus oli todennut, ettei seura yksinään pysty järjestämään tapahtumaa. Toisaalta tapahtuman luonteeseen kuuluukin yhdessä tekeminen. Hallitus päätti ryhtyä järjestämään vapaamuotoisia tapaamisia, joita alettiin kutsua verkostotapaamisiksi. Puheenjohtaja kutsui verkostotapaamiset kokoon sähköpostitse. Kutsuissa mainittiin myös, että tapaamiset ovat avoimia kaikille halukkaille.

Verkostotapaamisia ollaan järjestetty 4.10.2011 alkaen. Tapaamisiin on osallistunut musiikkikasvatusalan ihmisiä runsaasta kymmenestä hengestä noin kahteenkymmeneen henkeen kerrallaan. Verkostotapaamiset jatkuvat edelleen.

Yksi olennainen piirre tapaamisissa on hierarkian puuttuminen. Yksittäinen opettaja, oppilaitoksen rehtori tai järjestön puheenjohtaja ovat keskustelijoina yhtä arvokkaita.

Verkostotapaamisissa kerättiin ideat ja toiveet tapahtuman luonteesta ja sisällöistä, käytiin läpi uhat ja mahdollisuudet, joista sitten tiedotettiin FiSME:n

hallitusta. Tapahtumalle alkoi syntyä runkoidea ja muoto, joka mahdollistaisi toteuttamisen vähillä riskeillä.

Kentän sitoutuminen kasvoi verkostotapaamisten myötä ja sen näkemykset tapahtumasta yhtenäistyivät. Jo ensimmäisessä verkostotapaamisessa määriteltiin tavoitteet tapahtumalle. Yhteinen asia sai kannatusta ja motiivi osallistua nousi.

(Liite 2: Muistio. Ensimmäinen verkostotapaaminen 4.10.2011)

Verkostotapaamisista oli muutakin hyötyä. Verkostotapaamisten alussa osallistujille annettiin myös mahdollisuus kertoa oman tahonsa ajankohtaisista asioista, jolloin mahdollisuudet alan yhteisten asioiden tiedottamisesta suoraan toisille toimijoille paranivat. Kontakteja syntyi ja saatettiin keskustella ongelmatilanteiden ratkaisusta. Syvällisiä keskusteluja käytiin mm. AMK-leikkauksien vaikutuksista koko valtakunnan musiikkikasvatuksen tulevaisuuteen.

Koska FiSME sitoutui toimimaan tapahtuman vastuullisena järjestäjä, sen oli luotava malli, jossa tapahtuman järjestämiselle syntyisi kestävä pohja eivätkä taloudelliset riskit kasvaisi liian suuriksi.

Erityyppisistä kumppanuuksista tulisi tapahtuman järjestämisen elinehto.

5. Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät syntyvät

5.1. Alkuun

Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen professoreilla oli ajatus tutkijoille suunnatusta seminaarista, jossa teemana voisi olla säveltämisen ja musiikin tekemisen erilaiset muodot. Sibelius-Akatemian sisällä oli mahdollisuus hakea kehittämisrahaa seminaarin järjestämiseen. Yhteys Sibelius-Akatemian, FiSME:n ja ISME:n kanssa syntyi, kun pääluennoitsijaksi lupautui ISME:n puheenjohtaja Margaret Barrett. Ensimmäinen seminaaripäivä alkoi hahmottua.

Suomen musiikinopettajien liitto SMOL ilmoitti halukkuutensa järjestää syysliittopäivänsä koulutusosion samaan ajankohtaan. SMOL sitoutui kustantamaan pajojen pitäjiä erikseen sovittavalla tavalla ja järjestämään koulutusta jäsenistölleen. Mukana olisi sekä ohjelmaa toiselle päivälle että osallistujia valtakunnallisesti.

Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen ainejohtaja suhtautui myönteisesti seminaarin laajenemiseen myös käytännön pedagogian esittelyihin ja toista seminaaripäivää alettiin suunnitella. Tuntui, että tapahtuman järjestäminen olisi kunnianosoitus vastikään menehtyneelle musiikkikasvatuksen grand old ladylle Inkeri Simola-Isakssonille. Musiikkitalosta varattiin 200-paikkainen

Black Box ja Sibelius-Akatemian opetustiloista muutama luokka mahdollisia kokouksia tai pajoja varten.

5.2. Tapahtuman rakenne

FiSME:n hallitus päätti 17.9.2012 järjestää tapahtuman kolmipäiväisenä:

- Tutkimus ja käytäntö kohtaavat (alan tutkimus ja ammattilaiset) to 21.11.
- Ammattilaispäivä (musiikkikasvatuksen alalla työskenteleville) pe 22.11.
- Yleisöpäivä (harrastajat ja kadunmiehet, vauvasta vaariin) la 23.11.

Oli syytä alkaa tarkentaa päivien muotoa, sisältöä ja kokoa.

Periaatteiksi muodostui, että

- Tapahtuman on oltava maksuton, jos
- osallistuvat tahot sitoutuvat tuottamaan ohjelmaa.
- Markkinoinnista ja tiedottamisesta huolehtivat kaikki tahot yhdessä.
- FiSME vastaa ohjelman kokoamisesta, järjestelyistä ja tiloista.
- Tapahtuma kootaan FiSME:n verkkosivulle.

Verkostotapaamisten ehdotuksista oli hyvä ryhtyä ohjelmarungon toteutukseen. 18.3.2013 selvitettiin, mitkä tahot ovat valmiita kumppaneiksi ja annettiin kysymykset:

- Mitä koulutusta taustaryhmäsi kaipaisi?
- Mitä omalla taustaryhmälläsi olisi tarjota päiville?

Tapahtuman rakenteella vältetään kustannusten kasautuminen, voidaan pyrkiä maksuttomuuteen ja tarjota laajalle yleisölle ohjelmaa. Huomattiin myös, että on todennäköistä, ettei Musiikkitalon Black Box riitä kooltaan perjantain ammattilaispäivän seminaariin osallistuville tai lauantain yleisöpäivän tapahtumille.

5.3. Tilat ja talouden paineet

Apurahaa hankkeelle haettiin Suomen Kulttuurirahastosta, Koneen säätiöltä, Wihurin rahastosta sekä Opetus- ja kulttuuriministeriöstä. FiSME ei saanut ainuttakaan apurahaa hankkeeseen.

Oli toimittava talkoilla ja pysyttävä oman vuosittaisen talouden raameissa. Sibelius-Akatemian keke-rahoituksella saatiin sentään käyttöön pieni työpanos. Käytännön järjestelyihin kiinnitettiin konferenssisihteeriksi Sera Valtonen Kipinä Productionsilta.

FiSME:n tehtävä oli järjestää tilat. Sibelius-Akatemian kamarimusikkisali varmistui jo varsin varhain tutkimuspäivän pitopaikaksi. Erääksi ratkaisevaksi hetkeksi muodostui, kun tuli varmuus siitä, että Metropolian ja Helsingin Konservatorion sali Ruoholahdessa ja tilat Bulevardilla saadaan ammattilaispäivän käyttöön.

Tilojen osalta viimeiseksi suureksi haasteeksi jäi yleisöpäivän järjestämisen puitteet Musiikkitalossa. Vaatimattomimmillaan näytti siltä, että Black Boxissa olisi jotain pientä ohjelmaa, josta vuokratustannukset jäisivät kohtuullisiksi kantaa.

Ohjelmaa oli kuitenkin tarjolla niin viljalti, että myös Musiikkitalo katsoi mielekkääksi olla mukana tapahtumatilana. Musiikkitalon kumppanina Osuuspankki oli kiinnostunut järjestämään suuren yleisötapahtuman, jonka suunnittelu oli niin alkuvaiheissa, että Valtakunnallisten musiikkikasvatuspäivien yleisöpäivä saattoi korvata sen. Näin päätti irti Musiikkitalon rajoittavasta hinnoittelusta ja päästiin suunnittelemaan ohjelmaa Musiikkitalossa kohtuullisen vapaasti. Kumppanuudet alkoivat toimia!

6. Tapahtuman toteutus

6.1. Ohjelmarunko

Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät oli profiloitunut kolmen eri teemapäivän kokonaisuudeksi. Teemapäivät saivat kuvaavimmat nimet:

- Musiikki vaikuttaa, musiikkikasvatustutkimuksen teemapäivä.
- Musiikki kasvattaa, musiikinopetuksen teemapäivä.
- Musiikki yhdistää, musiikkiharrastuksen teemapäivä.

Kuva: FiSME:n näyttelytelineet.

(Liite 3: Valmis ohjelma)

(Ohjelma on tehty suoraan verkkosivulle: Musiikki vaikuttaa, Musiikki kasvattaa <http://fisme.fi/musiikkikasvatuspaivat>, Musiikki yhdistää! <http://fisme.fi/yhdistaa>)

6.1.1. Musiikki vaikuttaa

Musiikki vaikuttaa oli ohjelmaltaan varhaisessa ajankohdassa valmis. Ulkomaalaiset tutkijat seminaarissa kertomassa suomalaisesta musiikkikasvatuksesta oli mielenkiintoinen lähtökohta. Samaan aikaan oli tulossa runsaasti musiikkikasvatusaiheista kirjallisuutta, minkä julkistamistilaisuuksien niputtaminen tapahtumaan oli kiinnostavaa ja mielekästä.

Pääluennoitsijan vaihtuminen tuntui aluksi raskaalta. Margaret Barrett oli sairastunut, mutta onneksi tämä tieto saatiin jo kahta viikkoa ennen tapahtumaa. Ehdittiin hankkia Pamela Burnard Cambridgen yliopistosta oivaksi korvaajaksi.

Tutkimuspäivässä oli noin 120 osallistujaa.

6.1.2. Musiikki kasvattaa

Päivän avasi Lastenmusiikkiorkesteri Ammuu! osallistavalla ”Ammujumpalla”. Lämmin yhteishenki oli heti aistittavissa. Päivi Jordan-Kilkin luento-osuus dialogisuudesta oli yhdistävä kokemus.

Kiertoaajelu oli jalostunut kolmen demokonsertin muotoon, joiden vuoro oli lounaan jälkeen:

Kuitinmäen yläasteen afrikkalaisten tanssien kuorolaulu ja jazzin soitto laattasoittimilla oli huikea esitys siitä, mitä peruskoulun musiikinopetuksen puitteissa voidaan saavuttaa.

Keski-Helsingin musiikkiopiston 6-12 -vuotiaiden monitaiteinen yhteisöprojekti Tuulenpesiä -esitys.

Resonaarin kehitysvammaisten musikoiden konsertti sai ainutlaatuisen vastaanoton alan ammattilaisilta.

Pajavaihtoehtoja oli yhteensä kahdeksan ja niistä saattoi valita kaksi mieleisintä. Teemoina olivat:

- Vapauta itsesi, eväitä esiintymiskoulutukseen
- Muusikon pilates
- Rytmikka soitonopetuksessa
- Musiikkia liikkuen
- Muskarista musiksiksi!

- iPad opettajan työkaluna
- Keharit kouluttajina
- Säveltäminen yhteisöllisen vuorovaikutuksen rakentajana

Historiaakin päästiin kuulemaan. Soittoa ja elämää varten! –paneelissa Klaus Järvinen, Meri Louhos, Maisa Krokfors ja Geza Szilvay kertoivat näkemyksiään musisoinnin avainasioista. Laulua lissää! –paneelissa Tapani Tirilä, Tuula Kotilainen, Ellen Urho ja Roy Asplund kuvailivat ajatuksiaan musiikinopetuksesta ja musiikin harrastamisen kulmakivistä.

Iltapäivä ja ilta oli yhdistyskokouksille ja vastaanotolle suotuisia ja tilat antoivat hyvän ympäristön päivälle.

Päivään osallistui huikeat 400 musiikinopettajaa eri tahoista.

6.1.3. Musiikki yhdistää!

Tapahtumalla oli nimensä mukaisesti yhdistäviä onnenpotkuja. Tammikuussa 2013 Musiikkitalossa oli ainoastaan olemassa varaus Black Boxiin lauantaiksi 23.11. Jo varhain oli tiedossa, että yleisöpäivä ei voi tapahtua vain tuossa tilassa.

Tapahtuman kumppaneista suurin osa oli mukana rakentamassa myös lauantain ohjelmasta hienoa elämänjatkumoa. Päivälle oli saatu hyvältä tuntuva rakenne, jossa edetään lapsista ja lapsiperheistä teineihin, aikuisiin harrastajiin ja senioreihin.

Tapahtuman sydämeksi muodostui alalämpio, jossa oli osallistavaa tekemistä koko aamupäivän ajan. Loppujen lopuksi tiloja oli käytössä alalämpio, harjoitussali, Camerata ja Organo sekä päälämpio ja konserttisali.

Ohjelma oli monipuolinen. Lentolehtisessä Musiikki yhdistää! -tapahtumaa mainostettiin seuraavasti:

Musiikki yhdistää!

Musiikkiharrastuksen teemapäivä lauantaina 23.11. Musiikkitalossa. Tule osallistumaan ja kuuntelemaan, soittamaan ja laulamaan. Ohjelmaa pienille ja perheille, lapsille ja nuorille, vähän kaikille ja vanhemmillekin!

- klo 10 alkaen muskareissa leikitään, loruillaan ja liikutaan.
- klo 11 alkaen lastenkonsertteja ja vuoden lastenlevy.
- klo 11.30 kuule suuri sinfoniaorkesteri.
- klo 12 alkaen soitinpolulla voi kokeilla eri soittimia, jopa urkuja.
- klo 12 alkaen työpajoissa tehdään musiikkia tabletilla tai osallistutaan musiikkitunnille.
- klo 13 alkaen yhteislaulua, seniorien rokkipaja, ohjelmaa myös soittaja laulutaidottomille.
- klo 15.30 sukella sellosolistin sieluun.
- klo 16.30 näe nuorisojousien sointi.

Tapahtuma on maksuton, jollei ohjelmassa toisin ilmoiteta.

www.fisme.fi/yhdistaa

Yhteistyökumppanit

MUSIIKKITALO

OP-Pohjola

Black Boxissa sattui vesivahinko kaksi päivää ennen tapahtumaa, joten sen ohjelma siirrettiin sellaisenaan Camerata-saliin. Jälkikäteen todettiin, että Camerata olikin käytännön toimintaa ajatellen parempi kuin Black Box.

Musiikkitalossa rikottiin lastenvaunuennätys, paikalla oli yli 200 lastenvaunua. Kävijöitä päivän tapahtumissa oli runsaat 2000, mikä lienee musiikkikasvatustapahtuman ennätys Suomessa.

6.2. Markkinointi ja tiedotus

Ohjelmat toimitettiin FiSME:n uudistetulle verkkosivulle www.fisme.fi. Osallistuvat tahot tiedottivat sekä omasta osuudestaan ja että koko tapahtumasta suoraan sidosryhmilleen omia tiedotuskanaviaan pitkin.

Suurin merkitys oli verkoston sisäisten kanavien viestinnällä, mutta myös julkisia kanavia oli mukana. Helsingin Sanomat antoi kaksi neljännessivua ilmoitustilaa, jotka Osuuspankki taittoi. Osuuspankki taittoi myös sähköpostitse levitettävän lentolehtisen musiikkiharrastuksen teemapäivän ohjelmasta ja laittoi verkkosivulleen mainoksen tapahtumasta. Kirkko ja kaupunki -lehti kirjoitti ennakoartikkelin.

Tapahtumasta julkistettiin tiedote (Liite 4: Tiedote 11.11.2013). Tiedotteesta seurasi kolme radiohaastattelua sekä merkintöjä ja nostoja minne mennä-palstoilla.

6.3. Kumppanuuksia

Ilman toimivaa verkostoa tapahtumaa ei olisi voitu järjestää. On tärkeää mainita, että suuri merkitys on eri tahoja edustavilla yksittäisillä ihmisillä tai ihmisryhmillä, jotka ovat ajaneet yhteistä hyvää asiaa.

Tärkeässä yhteistyössä toimivat Sibelius-Akatemia, Suomen musiikinopettajien liitto, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Helsingin Konservatorio, Musiikkitalo, Osuuspankki. Nämä tahot mahdollistivat tapahtuman alkuunpanon ja antoivat sille kehykset.

FiSME:n jäsenistöstä ohjelmia ja pajoja tuottivat seuraavat tahot: Itä-Helsingin musiikkiopisto, JaSeSoi ry, Konserttikeskus, Koulujen musiikinopettajat, Vantaan musiikkiopisto ja Varhaisiän musiikinopettajat ry.

Tärkeinä kumppaneina ohjelman tuottamisessa, järjestelyissä tai pajojen tuottajina olivat: Espoon musiikkiopisto, Helsingin kaupunginorkesteri, Keski-Helsingin musiikkiopisto, Kipinä Productions, Kirkkohallitus, Musiikin erityispalvelukeskus Resonaari, Seurakuntien Lapsityön Keskus, Sulasol Helsingin piiri, Suomen alttoviuluseura, Suomen klarinettiseura, Suomen kontrabassoklubi, Suomen käyrätorviklubi, Suomen oboe- ja fagottiseura, Suomen Pasuuna- ja Tuubaseura, Suomen trumpettikilta.

6.4. Vain olennainen on tärkeää

Oli selvää, että pienillä resursseilla tehdessä täytyy miettiä, mitkä ovat olennaisia tehtäviä ja mihin voimavarat suunnataan. Muutaman hengen talkootyö ei riitä monisatapäisten massojen palveluun kuin välttämättömmimmässä asiassa.

Tuottajilta edellytettiin omatoimisuutta roudaamisessa, aineiston keräämisessä ja välineistönsä itse paikalle tuomisessa. Ennakkotyössä pyrittiin siihen, että kaikki ennakkotiedot olivat verkossa, eikä mitään materiaalia painettu. Ihmiset pyrittiin ohjaamaan suoraan verkkoon, jonne oli tehty hyvin mietityt ohjeistukset.

Pajoihin osallistuneiden nimistä tiedotettiin seinällä olevilla lakanoilla. Pajat täytettiin ilmoittautumisjärjestelyissä. Musiikki kasvattaa –päivän osallistujat kiinnittivät teipein nimensä rintapieliin eikä materiaaleja kopioitu.

Dokumentointikin jäi valitettavan vähäiseksi. Valokuvaajaa käytettiin vain Musiikki kasvattaa –tapahtumassa. Yksityisillä ihmisillä on joitakin video- tai äänitallenteita ja omia muistiinpanoja, mutta järjestelmällistä materiaalin keruuta ei tehty.

Palaute päiviltä oli resurssit huomioon ottaen jopa ylistävää, sillä harvalla oli valittamista edes järjestäjiä itseään haitanneista pienistä puutteista. Keskiarvo kaikissa vastauksissa oli asteikolla 1-5 yli neljän. (Liite 5: Palautteet a. kysely ja b. koonti)

Hyviä asioita pienillä resursseilla toimimisessa oli hyvän me-hengen syntyminen, ikäviä puolia oli monen ainutlaatuisen hetken haipuminen ja jääminen vain mukana olleiden muistiin.

Tapahtuman jälkityönä FiSME:n hallitus päätti kerätä panelisteilta pienet materiaali- ja linkkilistat jäsenistölleen kevään 2014 aikana. Listat tulevat FiSME:n verkkosivuille.

7. Yhteenveto

Tapahtuma onnistui kolmipäiväiseltä rakenteeltaan erinomaisesti. Jokaiselle päivälle löytyi teemansa ja ne tukivat mainiosti toisiaan. Jokaisen päivän osallistujamäärät olivat ennakoarvioita suuremmat ja varmasti päivien välinen yhteys lisäsi koko tapahtumaan osallistumista.

Musiikkikasvatustutkimuksen teemapäivän osallistujamäärä oli yksittäisenä tapahtumana todennäköisesti ollut vaatimattomampi ja samoin olisi varmaan käynyt Musiikinopetuksen teemapäivänkin.

Ammattilaisten panos Musiikkiharrastuksen teemapäivään erillisenä ponnistuksena olisi ollut varmaan vaikeampi perustella talkootyönä tehtäväksi. Kuitenkin juuri Musiikkiharrastuksen teemapäivän onnistuminen oli musiikkikasvatuskentän merkittävä näyttö suurelle yleisölle.

FiSME onnistui välttämään taloudelliset riskit. Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry. on voittoa tuottamaton yleishyödyllinen yhdistys ja sellaiselta näyttää sen pankkitilikin. Tammikuussa 2013 tilillä on ollut tuhatkunta euroa ja tammikuun 2014 tilin saldo näytti kutakuinkin samaa.

Tapahtuman ansiosta seuralla on hyvin päivittynyt jäsenrekisteri ja asiallinen verkkosivusto. Verkostotapaamisten kautta syntynyt yhteisö on tiivis. Tulevaisuuden mahdollisuudet ovat yhteisön jäsenistä kiinni.

8. Johtopäätökset

Menestystarinoita on mukava kirjoittaa. Kuinka lähes olemattomin voimin, lähes ilman rahaa tehty, lähes ilman esimerkkejä syntynyt tapahtuma voi onnistua yli kaikkien odotusten?

Ensimmäisten valtakunnallisten musiikkikasvatuspäivien järjestämiseen on tarvittu oikeaa hetkeä, sattumia ja onnenpotkuja, ihmisten uskoa yhteiseen asiaan ja kykyä nähdä suurempia merkityksiä.

Toki parantamisen varaakin on. Käytänteitä voi hioa. Talkoisiin sitouttaminen ja talouden niukkuus ovat kuluttavia. Yksittäisen ihmisen panos kasvaa liian merkittäväksi, jos sitä ei voi korvata millään.

Onko tahto uudelleen järjestämiseen riittävä?

Verkostotapaaminen 10.12.2013 järjestettiin palautteiden antoa varten. FiSME:n itse keräämien palautteiden lisäksi kumppanit antoivat ylistävää palautetta kentältä. Yksikään kumppani ei ilmaissut jäävänsä pois, jos tapahtuma järjestettäisiin uudelleen vuoden 2015 syksyllä.

Jotkut musiikkiopistot olivat määränneet tapahtuman henkilökuntansa koulutuspäiväksi ja uskoakseni tällainen suuren kokonaisuuden ja runsaan pajatarjonnan tapahtuma kiinnostaisi useampaakin työnantajaa. Osallistujamäärä kasvaa helposti kaksinkertaiseksi.

Koko musiikkikasvatuksen kentän yhteisöllistämiseksi ja verkoston tiivistymiseksi tällainen työ toki olisi merkittävä. Juuri FiSME on luotettava, kaikille hyväksyttävä kumppani ja kentän yhdistäjä.

Tapahtuman rakenne kolmipäiväisenä, eri kohderyhmille suunnattuna suur tapahtumana sekä päivien sisäiset rakenteet ovat jo prototyyppeinä valmiita ja helposti uusia sisältöjä varten muokattavia.

Vaatii kuitenkin parempaa suunnittelua, varmempaa tulevaisuutta, enemmän tiloja ja suuremmat puitteet toteuttaa II Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät.

Ratkaisevaa on se, etteivät kumppanit ole valmiita tuottamaan sisältöjä, jos tapahtumasta peritään osallistumismaksuja. Talkoohenkisillä omilla tuotannoilla on taas järkevää lähteä kantamaan kortiaan isoonkin kekkoon. Kaikki voittavat.

Avainkysymys on maksuttomuuden periaatteen säilyminen, mutta FiSME:n resurssien kasvattaminen jollain keinolla.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry. on valmis järjestämään II Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät, jos

- kumppaneina toimivat kutakuinkin samat sisällönjärjestäjät:
  - kattava edustus suomalaisen musiikkikasvatuksen eri osaajista
  - verkostotapaamiset jatkuvat keskustelu- ja suunnitteluareenana
- rahoitus FiSME:n osuuteen tapahtumasta varmistuu:
  - vähintään puolen vuoden puolipäiväinen konferenssis sihteeri
  - talkoolaisten koordinaattori
  - suunnitteluun ja koordinointiin puolisen vuotta työtä (pj)
- voidaan osoittaa määräraha tiloihin tai antaa ne ilmaiseksi:
  - Musiikinopetuksen teemapäivällä voi olla jopa 700-900 henkeä.
  - Tarvitaan yksi 1000 -paikkainen sali tai pari 500 -paikkaista luentotilaa, 15-20 pajatilaa ja tarpeeksi iso ruokala
  - Paikkana voi olla Helsinki, Tampere tai Oulu
- kehittämistyöhön kuuluu tapahtuman laadun nostaminen:
  - Ennakkoinformaation volyymin kasvu
  - Ilmoittautumiseen enemmän koordinoitiresurssia
  - Esitysten ja pajojen dokumentointi
  - Pajoille nimetään FiSME:n puolesta järjestäjät
  - Vastataan luentojen ja pajojen sisältöjen koonnista
  - Ainakin osa tapahtumaa välitetään verkossa
  - Tapahtumalle on suunniteltu jälkihoito
  - Tapahtuma raportoidaan kumppaneille ja rahoittajille

Edellytysten täytyessä II Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät voidaan järjestää esimerkiksi 12.-14.11.2015. Toimintasuunnitelmassa kuluvalle vuodelle on alustavasti varauduttu siihen. (Liite 6: Toimintasuunnitelma vuodelle 2014)